

nådig proposition föreslå Riksdagen att antaga nyssberörda förslag till förändrad lydelse af den ifrågavarande paragrafen“.

Uti hvad Hans Excellens Herr Justitie-statsministern sålunda hemställt instämde Statsrådets öfrige ledamöter; och täcktes Hans Maj:t Konungen, med godkännande af det anmälda förslaget till förändrad lydelse af § 72 Regeringsformen, besluta, att detsamma skulle till Riksdagens pröfning i grundlagsenlig ordning öfverlemnas medelst nådig proposition af det innehåll, bilagan till detta protokoll utvisar.

Ex protocollo

G. V. Österdahl.

N:o 5.

Ankom till Riksdagens Kansli den 30 Jan. 1871, kl. 1 e. m.

Kongl. Maj:ts nådiga Proposition till Riksdagen, angående afträ-dande till Warbergs stad af ett till Warbergs f. d. fästning hörande jorområde; Gifven Stockholms slott den 7 Januari 1871.

Uti underdånig skrifvelse den 26 sistlidne Augusti har Fångvårdsstyrelsen, med erinran om hurusom Kongl. Maj:t, enligt nådigt bref den 11 Juli 1848, bifal-lit, att Warbergs f. d. fästning finge användas till straff-fängelse, och att för sådant ändamål de å f. d. fästningen varande byggnader med tillhörande jorområde, som af Krigskollegium och Statskontoret disponerades, skulle till fångvårdens disposi-tion öfverlemnas, i underdånighet anført, att till Fångvårdsstyrelsen sedermera

blifvit aflemnad en med chefens för Ingeniörkorpsets den 29 Juni 1852 meddelade påskrift försedd ritning, utvisande "den grundplan, som Warbergs fästningsvallar och graf af ålder, enligt en år 1644 uppgjord karta, intagit", å hvilken planritning med bokstäfverna a. a. betecknades en del af fästningens ytterverk, benämnd "Zwingelen"; att, på sätt genom jämförelse emellan nämnda planritning och en af Kommissions-landtmätaren C. F. Boman upprättad karta kunde inhämtas, Warbergs stad, hvars hamn vore anlagd genom utfyllning intill fästningsområdet, hade behof af väg öfver Zwingeln till och från hamnen, äfvensom en byggnad för stadens räkning blifvit till en del på Zwingelns område uppförd; att straff-fängelset vid Warberg deremot behöfde tjenlig mark för stembrytning med afseende å de stenhuggningsarbeten, som utgöra dervarande fångpersonals hufvudsakligaste sysselsättning; samt att med anledning häraf emellan Fångvårdsstyrelsen och stadsfullmäktige i Warberg, under vilkor af Kongl. Maj:ts nådiga fastställelse, den öfverenskommelse blifvit träffad:

1:o. att fångvården frånträder annat anspråk på Zwingeln, än att deröfver för framtiden begagna utfartsväg från fästningen;

2:o. att deremot staden till fritt begagnande för sprängning af sten, så djupt belägenheten medgifver, åt fångvården upplåter utrymme i den staden tillhöriga s. k. fästningskohagen af 75,000 kvadratfots yta, som af landtmätare utstakas, dock så att dels ett öfver danska fältherren Daniel Ranzau uppsatt minnesmärke lemnas ovidrördt, dels närmast intill odaljorden lemnas en 18 fot bred remsa till begagnande af gångstig för allmänt behof omkring stembrottet, och dels befintlig tångtägt icke beröres, samt med förbehåll för staden af väg öfver det gamla stembrottet för hvarjehanda ifrågakommande körslor, på sätt vid första upplåtelsen af detta stembrott varit öfverenskommet;

3:o. att den till bevakning å fästningen kommenderade militärstyrka må ega rättighet att gemensamt med andra trafikerande begagna den utmed östra vallgrafskanten nu befintliga väg till stembrottet;

4:o. att jernvägen från stembrottet må bibehållas uti den nuvarande sträckningen, så länge planen för densamma icke erfordras för något annat stadens behof, men att, om så skulle inträffa, det tillkommer staden att anvisa annan lämplig plats, dit jernvägen på stadens bekostnad förflyttas;

5:o. att ofvanberörda, af Kommissions-landtmätaren Boman upprättade karta skall, beträffande jernvägens sträckning, blifva gällande i enlighet med beslutet i nästföregående punkt; samt

6:o. att fångvården må ega att vid hamnen, der jernvägen slutar, emot afgift, enligt fastställd taxa, begagna den lastkran, som för den allmänna rörelsens behof der finnes att tillgå;

Och har Fångvårdsstyrelsen med öfverlemnande af, bland annat, en af Kommissions-landtmätaren Boman, på föranstaltande af stadsfullmäktige upprättad karta

öfver den del af fästningskohagen, som erbjudes såsom vederlag för Zwingeln, underdånigst hemställt, att Kongl. Maj:t måtte tackas godkänna det vilkorligen träffade aftalet, dock sålunda att, enär en del af det å sistnämnda karta med litt. B. betecknade område, som skulle lemnas fångvården i vederlag för Zwingelns begagnande i uppgifvet hänseende för stadens räkning, redan skall blifvit för stenbrytning användt, ifrågavarande vederlag borde, utan afseende å den enligt samma karta gjorda utstakning, men med iakttagande af de å stadens sida gjorda förbehåll om bibehållande af Ranzauska minnesmärket och om rätt till körväg, gångstig och obehindrad tångtägt, lemnas inom fästningskohagen med 75,000 qvadratfot till stenbrytning fullt tjenlig mark.

Efter det från Fångvårdsstyrelsen upplysning infordrats angående storleken af lägenheten Zwingeln, har Styrelsen med skrifvelse den 11 sistlidne November öfverlemnadt dels en af Kommissions-landtmätaren Boman öfver nämnda lägenhet upprättad karta med beskrifning, dels ock afskrift af en utaf direktören vid Warbergs straff-fångelse till Styrelsen i ämnet aflåten skrifvelse, deri direktören fästat uppmärksamheten derpå, att benämningen Zwingeln, enligt nyssnämnda karta, omfattade större område än det, hvars afträdande blifvit ifrågasatt, samt att det endast vore den å kartan med N:o 1 betecknade egofigur, som stadsfullmäktige åsyftat att mot erbjudet vederlag erhålla; Och utgör berörda egofigurs innehåll, enligt karte-beskrifningen, 1 qvadratref 44 qvadratstänger.

På grund af hvad sålunda förekommit vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att af den till Warbergs f. d. fästning hörande lägenheten Zwingeln den del, som å sistannämnda, af Kommissions-landtmätaren Boman upprättade karta betecknas med N:o 1 och enligt karte-beskrifningen innehåller 1 qvadratref 44 qvadratstänger, måtte få, emot vederlag, som Kongl. Maj:t eger pröfva och fastställa, öfverlåtas till Warbergs stad, dock med förbehåll att öfver ifrågavarande område må för framtiden begagnas väg till och från fästningen.

De till ärendet hörande handlingar skola tillställas det Riksdagens Utskott, till hvars handläggning frågan öfverlemnas; Och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse bevågen.

CARL.

Axel Adlercreutz.

Utdrag

Utdrag af protokollet öfver justitie-departements-ärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen uti Statsrådet å Stockholms slott Lördagen den 7 Januari 1871,

i närvaro af:

Hans Excellens Herr Justitie-statsministern *Adlercreutz*;

Hans Excellens Herr Statsministern för utrikes ärendena, Grefve *Wachtmeister*;
Statsråden: *Bredberg*,

Abelin,

Friherre *Leijonhufvud*,

Wennerberg,

Bergström,

Friherre *Alströmer*.

Hans Excellens Herr Justitie-statsministern uppläste till justering ett, i öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts den 2 sistlidne December uppå Statsrådets enhälliga tillstyrkande fattade beslut, uppsatt förslag till Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående afträdande till Warbergs stad af ett till Warbergs f. d. fästning hörande jordområde.

I enlighet med Statsrådets hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen gilla berörda förslag, sådant det finnes detta protokoll bilagdt, samt förordna, att, i enlighet dermed, nådig proposition skulle till Riksdagen aflätas.

Ex protocollo

G. V. Österdahl.